

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 26/22
Luxembourg, 10. februar 2022

Sodba v zadevi C-485/20
HR Rail

Invalidni delavec, vključno s tistim, ki opravlja poskusno dobo v okviru zaposlitve, za katerega je bilo ugotovljeno, da ni zmožen opravljati bistvenih nalog delovnega mesta, ki ga zaseda, je lahko upravičen do razporeditve na drugo delovno mesto, za katero je ustrezno usposobljen, zmožen in na razpolago

Vendar tak ukrep ne sme nesorazmerno obremeniti delodajalca

Družba HR Rail je izključni delodajalec zaposlenih pri belgijskih železnicah. Novembra 2016 je zaposlila vzdrževalca železniških prog, ki je začel poskusno dobo v družbi Infrabel, to je v subjektu, ki je zadolžen za upravljanje infrastrukture za belgijske železnice. Decembra 2017 je bilo pri tem pripravniku diagnosticirano obolenje na srcu, zaradi katerega mu je bilo treba vstaviti srčni spodbujevalnik, torej napravo, ki je občutljiva na elektromagnetna polja, ki se med drugim oddajajo na železniških progah. Service public fédéral „Sécurité sociale“ (zvezna javna služba za socialno varnost, Belgija) mu je zato priznala status invalida.

Centre régional de la médecine de l'administration (regionalni center za medicino dela, Belgija), ki je zadolžen za oceno zdravstvene zmožnosti statutarnih uslužbencev belgijskih železnic, je junija 2018 ugotovil, da ta uslužbenec dokončno ni zmožen za opravljane nalog, za katere je bil zaposlen. Nato je bil prerazporejen na delovno mesto skladiščnika v istem podjetju.

Glavni svetovalec družbe HR Rail je navedenega delavca 26. septembra 2018 obvestil o njegovem odpustu s 30. septembrom 2018, skupaj s petletno prepovedjo zaposlitve v nazivu, v katerem je bil zaposlen. Mesec pozneje je generalni direktor družbe HR Rail tega uslužbenca obvestil, da je njegova poskusna doba prenehala zaradi njegove popolne in dokončne nezmožnosti opravljanja nalog, za katere je bil zaposlen. Na podlagi statuta in pravilnika, ki se uporabljata za zaposlene pri belgijskih železnicah, namreč – v nasprotju s statutarnimi uslužbenci – pripravniki, pri katerih je ugotovljena invalidnost in ki zato niso več zmožni opravljati svoje naloge, niso upravičeni do prerazporeditve v podjetju.

Uslužbenec je pri Conseil d'État (državni svet, Belgija) predlagal odpravo odločbe o odpustu. To sodišče prosi Sodišče za pojasnila v zvezi z razlago Direktive 2000/78 o enakem obravnavanju pri zaposlovanju in delu¹, natančneje v zvezi s pojmom „razumne prilagoditve za hendikepirane [invalidne] osebe“.

Sodišče je v sodbi z današnjega dne ugotovilo, da **ta pojem pomeni, da je treba delavca – vključno s tistim, ki opravlja poskusno dobo po zaposlitvi – za katerega je bilo zaradi njegove invalidnosti ugotovljeno, da ni zmožen opravljati bistvenih nalog delovnega mesta, ki ga zaseda, razporediti na drugo delovno mesto, za katero je ustrezno usposobljen, zmožen in na razpolago, če tak ukrep delodajalca ne obremeni nesorazmerno.**

Sodišče je najprej opozorilo, da je namen Direktive 2000/78 vzpostavitev splošnega okvira za zagotovitev enakega obravnavanja „pri zaposlovanju in delu“ vseh oseb, tako da se jim omogoči učinkovito varstvo pred diskriminacijo, med katerimi je tudi invalidnost.

¹ Člen 5 Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 4, str. 79).

Sodišče je pojasnilo, da se Direktiva uporablja za pogoje, pod katerimi je dostopna zaposlitev, samozaposlitev ali delo, ter dostop do vseh vrst in vseh ravni poklicnega usmerjanja, poklicnega usposabljanja, izpopolnjevanja in prekvalificiranja. Glede na ugotovitve Sodišča je uporabljena ubeseditev dovolj široka, da zajema položaj delavca, ki opravlja pripravništvo po zaposlitvi pri svojem delodajalcu. Zato **dejstvo, da uslužbenec, ki ga je zaposlila družba HR Rail, ob odpustu ni bil dokončno zaposlen uslužbenec, ne preprečuje, da bi njegov poklicni položaj spadal na področje uporabe Direktive 2000/78.**

Sodišče je nato opozorilo, da se, kot izhaja iz te direktive, za zagotovitev skladnosti z načelom enakega obravnavanja v razmerju do invalidnih oseb zagotovijo „razumne prilagoditve“. Tako delodajalci sprejmejo ustrezne ukrepe glede na potrebe v konkretni situaciji, da se invalidni osebi omogoči dostop do službe, njeno opravljanje ali napredovanje v njej oziroma da se ji zagotovi usposabljanje, razen če bi taki ukrepi delodajalca nesorazmerno obremenili.

Med ustreznimi ukrepi so z Direktivo predvideni „**učinkovit[i] in praktičn[i]** [...] ukrepi za prilagoditev delovnih mest hendikepiranim [invalidom], denimo s prilagoditvijo delovnih prostorov in opreme, ritma delovnega časa, razdelitve delovnih nalog ali z zagotovitvijo sredstev za usposabljanje ali uvajanje v delo“. Sodišče je pojasnilo, da gre pri tem za neizčrpno naštevaje ustreznih ukrepov, pri čemer so ti lahko fizični, organizacijski in/ali izobraževalni. Z Direktivo se pojem „razumna prilagoditev“ **opredeljuje široko.**

Sodišče je v zvezi s tem ugotovilo, **da je, če delavec zaradi nastopa invalidnosti postane dokončno nezmožen zasedati svoje delovno mesto, njegova prerazporeditev na drugo delovno mesto lahko ustrezen ukrep v okviru „razumnih prilagoditev“.** Taka razlaga je v skladu s tem pojmom, ki ga je treba razumeti tako, da se nanaša na odpravo različnih ovir, ki preprečujejo polno in učinkovito sodelovanje invalidnih oseb v poklicnem življenju na podlagi enakopravnosti z drugimi delavci.

Kljub temu je Sodišče opozorilo, **da Direktiva 2000/78 delodajalca ne more zavezovati k sprejetju ukrepov, ki bi ga „nesorazmerno obremenili“.** V zvezi s tem se morajo pri ugotavljanju, ali zadevni ukrepi povzročajo nesorazmerno breme, upoštevati zlasti z njimi povezani **finančni stroški, velikost in finančni viri** organizacije ali podjetja ter možnost **pridobitve javnih sredstev ali kakšne druge oblike pomoči.**

Sodišče je poleg tega pojasnilo, da vsekakor **možnost razporeditve invalidne osebe na drugo delovno mesto obstaja le, če obstaja vsaj eno prosto delovno mesto, ki ga zadevni delavec lahko zasede.**

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793